

ONTWERPBESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Wet natuurbescherming hoofdstuk 3, ontheffing soorten

Datum besluit : 6 juni 2018
Onderwerp : Wet natuurbescherming - 2018-000093 - gemeente Nunspeet
Activiteit : Renovatie complex 13 aan de Eekschillersweg 1-4, Westerlaan 19-35
(oneven nummers) en 39-45 (oneven nummers) te Nunspeet
Verlenen/weigeren : verlenen ontheffing
Aanvrager : Omnia Wonen te Harderwijk
Zaaknummer : 2018-000093

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Omnia Wonen, Postbus 418, 3840 AK Harderwijk, hierna te noemen de aanvrager, van 27 december 2017 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje '*beoordeling*' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met enkele algemene bepalingen en een toelichting op het verdere procesverloop ('*overige verplichtingen*' en '*zienswijzen*').

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 27 december 2017 ontvingen wij een aanvraag van Omnia Wonen voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb voor het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de Huismus.

De ontheffing wordt aangevraagd voor renovatiewerkzaamheden aan wooncomplex 13 in Nunspeet. Het complex met 17 huurwoningen ligt in het centrum van Nunspeet en betreft de adressen Eekschillersweg 1-4, Westerlaan 19-35 (oneven nummers) en 39-45 (oneven nummers).

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van het in de wet genoemde belang voor volksgezondheid of openbare veiligheid.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project niet eerder een ontheffing verleend.
Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 16 en 29 mei 2018 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij bij e-mail van 3 mei 2018 hebben verzocht.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op de artikelen 3.3 lid 1 en lid 4 (Vogelrichtlijnsoorten) van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Omnia Wonen, Postbus 418, 3840 AK te Harderwijk;

voor de soort, verbodsbepaling en wettelijke belang zoals weergegeven in tabel 1.

Tabel 1 Soorten, verboden en belangen

Soort	Verbod	Belang
Huismus (Passer domesticus)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten

Belang:

A. (Vogelrichtlijn) Artikel 3.3, lid 4 onder b1 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor de renovatie van 17 woningen aan de Eekschillersweg 1-4, Westerlaan 19-35 (oneven nummers) en 39-45 (oneven nummers) te Nunspeet, zoals aangegeven op figuur 1 en 2 in Bijlage 1.
2. De geldigheidsduur van de ontheffing eindigt op 1 januari 2020.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soort, het verbod en het belang zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient contact op te nemen met de Provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-000093.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-000093.
9. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de Huismus.

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

10. De deskundige op het gebied van de Huismus houdt alle bevindingen bij in een logboek en heeft deze beschikbaar op het project. Daarnaast wordt het logboek uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden verstrekt aan de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-000093. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en (indien van toepassing) hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke soorten op welke locatie zijn waargenomen.
11. Het ecologisch werkprotocol dient voor aanvang van de werkzaamheden ter goedkeuring te worden toegezonden aan de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-000093.

Soortspecifieke voorschriften

12. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd onder het kopje '*In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen*' en in tabel 2 op pagina 6 van deze ontheffing dienen te worden uitgevoerd.
13. De deskundige op het gebied van de Huismus begeleidt het plaatsen of aanbrengen van mitigerende maatregelen en het ongeschikt maken van verblijfplaatsen.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Project

In de aanvraag beschreven project

Omnia Wonen heeft het voornemen om 17 woningen van complex 013 in het centrum van Nunspeet te renoveren. Het zijn 9 woonblokken met 2 eengezinswoningen die ruim 60 jaar geleden gebouwd zijn. Het betreft de adressen Eekschillersweg 1-4, Westerlaan 19-35 (oneven) en 39-45 (oneven). De werkzaamheden bestaan uit dak-, spouw- en vloerisolatie, het vervangen van de dakpannen, aanbrengen van dubbelglas eventueel inclusief nieuwe kozijnen. In de huizen worden toiletten, badkamers en keukens vervangen.

De werkzaamheden zijn ingepland voor 2018 buiten het broedseizoen, dus ná 1 september en zullen naar verwachting voor 1 maart 2019 zijn afgerond.

In figuur 1 en 2 in Bijlage 1 is de ligging van het plangebied en de locatie van de werkzaamheden aangegeven.

Onderzoek

In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek

Er is in mei 2017 een quickscan uitgevoerd waarbij gericht gezocht is naar nestlocaties en verblijfplaatsen van beschermde soorten. Conclusie was dat er vervolgonderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen en broedvogels nodig was.

Huismussen en gierzwaluwen zijn gedurende vier veldbezoeken in de periode mei-juli 2017 geïventariseerd. Het gebied is bekeken op nesten, sporen en territoriaal gedrag van vogels met

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

vaste nestplaatsen. Het onderzoek is uitgevoerd conform de kennisdocumenten van Huismus en Gierzwaluw van BIJ12.

Ten behoeve van de inventarisatie van vleermuizen zijn zes inventarisatieronden uitgevoerd in voorjaar, zomer en voorherfst. Dit onderzoek is uitgevoerd volgens het Vleermuisprotocol.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

Huisumus

Tijdens de onderzoeken zijn op meerdere plaatsen territoria/nesten van de Huisumus aangetroffen. Deze zitten onder de onderste pannenrij van de Westerlaan bij huisnummer 19 aan de voorkant, bij nummer 23 voor, bij nummer 25 achter, bij nummer 29 achter, bij nummer 31 voor en achter, bij nummer 33 voor, bij nummer 39 voor, bij nummer 41 voor en bij nummer 45 voor. In totaal betreft het 10 nestlocaties.

Verder zwierf er vaak een groepje mussen rond, vooral verblijvend in de tuin van Westerlaan 31. In figuur 3 van Bijlage 2 worden de aangetroffen nestlocaties van Huisumus weergegeven.

Gierzwaluw

Binnen het plangebied zijn geen nestlocaties van de Gierzwaluw aangetroffen. Wel is er een nest van een Gierzwaluw op de hoek van een woonblok bij Westerlaan 30, net buiten het plangebied.

Vleermuizen

In het voorjaar en de voorzomer 2017 zijn alleen exemplaren van Gewone dwergvleermuis vliegend waargenomen. Deze foerageerden langere tijd in de bosstrook achter de huizen aan de noordzijde van de Westerlaan. Er zijn geen kolonieplaatsen of vliegroutes gevonden in het plangebied.

Tijdens de veldbezoeken in augustus en september 2017 zijn exemplaren van Gewone en Ruige dwergvleermuis foeragerend gezien. Er zijn tevens baltsplaatsen vastgesteld van Ruige dwergvleermuis buiten het plangebied.

Er zijn binnen het plangebied geen overige beschermde soorten aangetroffen.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Door de renovatiewerkzaamheden aan de 17 woningen verdwijnen 10 nestlocaties van de Huisumus. Voor de betreffende populatie is er weliswaar voldoende alternatieve nestgelegenheid (met of zonder het nemen van mitigatiemaatregelen), maar de keuze wordt toch ingeperkt. Voor het behoud van de populatie is een ruime keuze uit nestmogelijkheden gunstig.

De daken zijn alleen belangrijk als nestelplek. Buiten het broedseizoen verblijven de dieren in groepen in de bomen en (wintergroene) struiken in de achtertuinen en het wijkgroen en in de gevelbeplanting (klimop). Het voedsel wordt in de omgeving (achtertuinen met hobbydieren en vogelvoerplekken) gezocht. Dit alles blijft intact.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

Omdat er buiten het broedseizoen wordt gewerkt, wordt doden en verwonden van vogels en verstoring van broedsels van de Huisumus voorkomen.

Bovendien wordt voorafgaand aan de werkzaamheden alternatieve nestgelegenheid aangeboden, eerst tijdelijk in de vorm van nestkasten en later in de renovatie permanent in de vorm van vogelvides.

Er zullen nog nadere richtlijnen worden opgesteld voor de planning van de werkzaamheden, het ophangen van de nestkasten, het weghalen van de pannen en het aanbrengen van de nestkasten en vides in de vorm van een werkprotocol. De effecten zullen worden gemonitord.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, onvoldoende in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de Huismus te voorkomen worden maatregelen voorgesteld. De mitigerende maatregelen worden hieronder toegelicht en zijn opgenomen in tabel 2.

Ten behoeve van het behoud van de lokale populatie Huismus worden de volgende maatregelen genomen:

- Voor 1 juni 2018 worden er tenminste 12 nestkasten met in totaal 36 nestplekken (3 nestplekken per kast) aan de zijgevel van de woningen aan de Westerlaan 19-35 (o) en 39-45 (o) en Eekschillersweg 1 en 2 opgehangen. Dit gebeurt op een hoogte van tenminste 3 meter, het liefst iets hoger, dus tussen de 4 en 5,5 meter. Er mogen ook 2 kasten per zijgevel worden opgehangen met een onderlinge afstand van tenminste 1 meter. Eventueel mogen de kasten ook tegen de voor- en achtergevel van de betreffende woningen opgehangen worden en dan op ca. 20 cm onder de goot. Zie bijlage 3. De kasten blijven in elk geval een jaar hangen, totdat uit de monitoring blijkt dat de vogelvide (4 meter per woning) functioneel is.
- Bij de renovatie worden op de daken van alle 17 woningen tenminste 4 meter vogelvide geplaatst, zowel aan voor- als achterzijde, in totaal 68 meter vogelvide. Voor ontwerp en functionaliteit wordt verwezen naar het kennisdocument Huismus.
- Bomen, (wintergroene) struiken, hagen en gevelgroen worden gespaard.
- De functionaliteit van de vogelvides wordt in 2019 gemonitord door de deskundige.

Tabel 2 Overzicht van de mitigerende maatregelen

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Vermijden gevoelige perioden	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep	Permanente mitigatie
Huisumus	<p>Werkzaamheden uitvoeren buiten broedseizoen (half maart t/m augustus);</p> <p>Werkzaamheden onder gunstige omstandigheden (droog, niet-vriezend en onder 6 Bft);</p> <p>Werkzaamheden afgerond voor start van het broedseizoen (dus vóór half maart).</p>	<p>Plaatsen 12 nestkasten met in totaal 36 nestplekken, voorwaarden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - worden 3 maanden voorafgaand aan de werkzaamheden geplaatst (zie bijlage 3); - zijn van duurzaam materiaal vervaardigd; - worden niet verstoord door de werkzaamheden; - worden op minimaal 3 meter hoogte boven maaiveld geplaatst. 	<p>Voorafgaand aan de werkzaamheden worden de nestplaatsen ongeschikt gemaakt.</p> <p>Na ongeschikt maken vindt een nadere controle plaats of de vogels echt vertrokken zijn.</p>	<p>Permanente nestgelegenheden voor de Huismus: tenminste 4 m vogelvide bij alle 17 woningen (totaal 68 m).</p> <p>De foerageer- en drinkmogelijkheden voor de huismus veranderen niet tijdens en na de periode van renovatie/sloop en nieuwbouw.</p> <p>Er blijven voldoende zandige plekken gehandhaafd, waar huismussen hun stofbaden kunnen nemen.</p> <p>Geen belemmerende elementen in de in- en uitvliegroute zoals bomen, vlaggenmasten, steigers, etc.</p>

In de aanvraag beschreven overtreding van verbodsbepalingen

Aan de hand van het voorgaande is in de aanvraag bepaald welke verbodsbepalingen worden overtreden. Dit is aangegeven in het aanvraagformulier. Er is ontheffing aangevraagd voor de soort(en), verbod(en) en belangen zoals opgenomen in tabel 1.

Beoordeling

Beoordeling van de resultaten van het ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is. De voorgestelde mitigerende maatregelen zijn voldoende.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke soort welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soort en verbod wordt de ontheffing verleend.

Andere bevredigende oplossing

In de aanvraag beschreven andere bevredigende oplossingen

De werkzaamheden zijn locatie gebonden. Alternatieve locaties voor de uitvoering van de werkzaamheden zijn dan ook niet aan de orde. Als er niets gebeurt zullen de woningen verkrotten. De werkzaamheden, de vervanging van de dakpannen en het dakbeschot in het bijzonder, zijn nu nodig. Plaatselijk is het dakbeschot al weggerot en zijn dakpannen beschadigd. De werkzaamheden maken de huizen energiezuiniger en de levensduur wordt verlengd.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen en conclusie

De renovatie van de woningen is een duurzame oplossing. Bij de werkzaamheden wordt rekening gehouden met de aanwezige soorten. De dakpannen van de huizen met nesten van de Huismus worden niet tijdens het broedseizoen vervangen. Ook wordt ruim van tevoren alternatieve nestgelegenheid aangeboden. De woningen worden in de toekomst weer geschikt gemaakt als verblijfplaats.

Er is geen andere bevredigende oplossing voorhanden die minder negatieve effecten op de Huismus heeft.

Belang

In de aanvraag beschreven belang(en)

In de aanvraag is bepaald welke wettelijke belangen op het project van toepassing zijn. Dit is aangegeven in tabel 1.

Als belang van de Vogelrichtlijn kan genoemd worden dat de werkzaamheden in het kader van de volksgezondheid worden uitgevoerd. De algehele staat van de daken is matig tot slecht. Dakvlakken zijn verrot en vertonen schimmel. Dit heeft een negatieve invloed op het binnenklimaat. Ook is er kans op lekkage door slechte dakpannen, en bij de schoorstenen is niet uit te sluiten dat er rookgassen via lekkages naar binnen komen. Door de nieuwe daken en de isolatie wordt het leefklimaat voor de bewoners aanzienlijk verbeterd en worden de huizen energiezuiniger.

Beoordeling van de belang(en)

Wij kunnen instemmen met het in de aanvraag beschreven belang.

Gunstige staat van instandhouding

In de aanvraag beschreven effect op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

De Huismus staat op de rode lijst van de in Nederland bedreigde diersoorten. De Nederlandse populatie bedroeg ooit meer dan 1 miljoen individuen, is sinds 1980 gehalveerd, maar lijkt sinds 2000 te stabiliseren. De populatie in Nunspeet is tamelijk groot (circa 800 exemplaren), vooral in

de naoorlogse wijken (gebouwd tussen 1950 en 1970). In de buurt van het centrum wordt het aantal op 100 geschat.

Het aantal mussen in het plangebied bedraagt meer dan 25 stuks (10 paartjes plus solitaire mussen). Het verdwijnen van de nestelplekken heeft daarmee een significant effect op de lokale populatie. Het is daarom belangrijk dat de functionaliteit van het plangebied als nestelplek behouden blijft.

Door het voldoende aanbrengen van tijdelijke en permanente mitigerende maatregelen zal het aantal beschikbare nestlocaties voor de Huismus niet afnemen in het plangebied.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de Huismus.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

ZIENSWIJZEN

Gedurende de periode van terinzagelegging kan eenieder schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren brengen. Ingediende zienswijzen worden met het uiteindelijke besluit en de bijbehorende stukken ter inzage gelegd.

Schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, of aan post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer dat op de eerste bladzijde van het ontwerpbesluit staat vermeld. Voor een mondelinge zienswijze of toelichting over het ontwerpbesluit kan contact worden opgenomen met het Provincieloket (telefoonnummer (026) 359 99 99).

Wij maken u erop attent dat alleen beroep tegen het uiteindelijke besluit kan worden ingediend als de indiener ook een zienswijze heeft ingebracht tegen het ontwerpbesluit en men belanghebbende is.

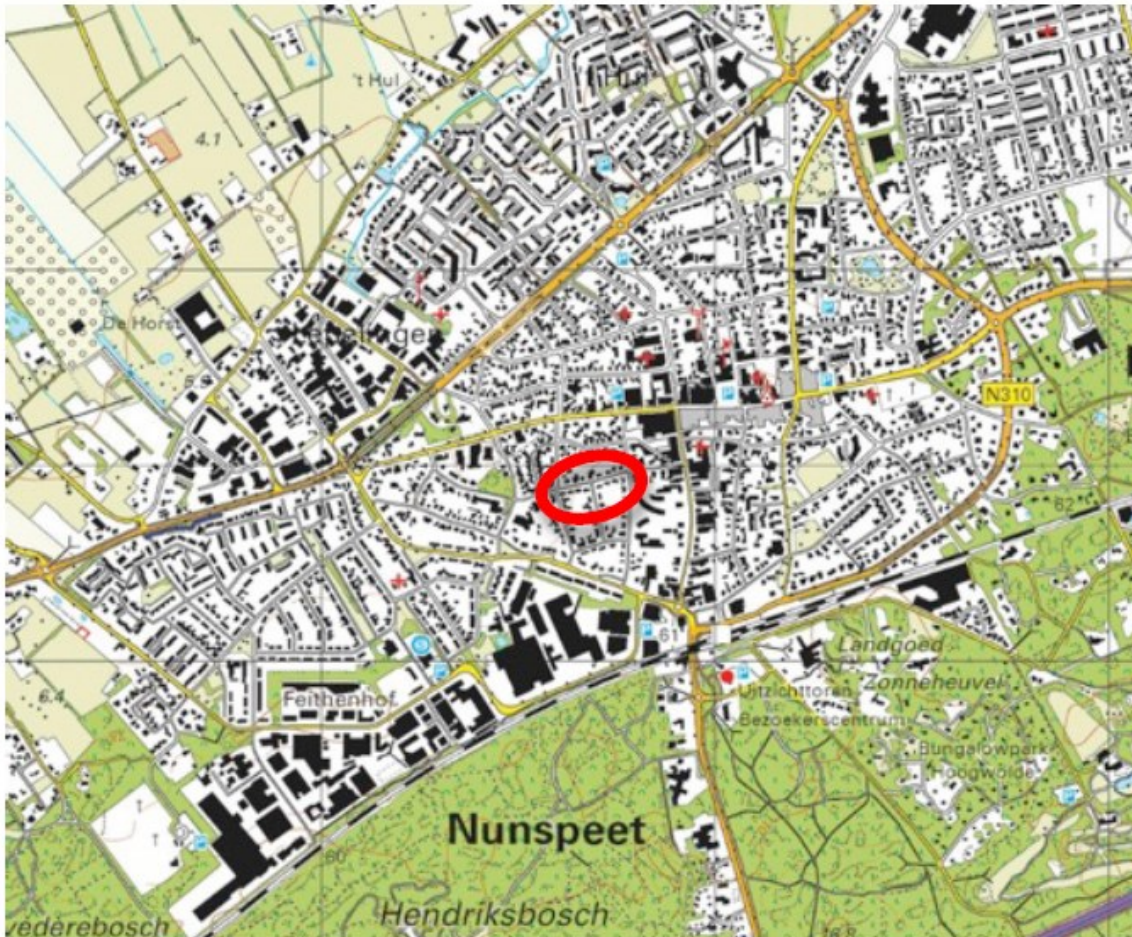
De periode van terinzagelegging is te vinden onder de technische informatie van de kennisgeving. Deze kennisgeving is in te zien op de website van Overheid.nl.

bijlagen:

- Bijlage 1: Kaart projectlocatie
- Bijlage 2: Overzicht van onderzoekgegevens
- Bijlage 3: Ligging tijdelijke voorzieningen

BIJLAGE 1

Kaart projectlocatie

Figuur 1: Topografische ligging complex 13 in Nunspeet (rood omcirkeld)

Figuur 2: Luchtfoto met ligging van het plangebied

BIJLAGE 2

Overzicht van onderzoeksgegevens

Figuur 3: Territoria/nesten van Huismus (blauw) en Gierzwaluw (geel)

BIJLAGE 3

Ligging tijdelijke voorzieningen

Figuur 4: Plaatsing tijdelijke mussenkasten